

Šetření prognóz makroekonomického vývoje ČR
květen 2020

Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 041 111

ISSN 2571-4341

Vychází 2x ročně, zdarma

Elektronický archiv:
<http://www.mfcr.cz/makropre>

Šetření prognóz makroekonomického vývoje ČR

květen 2020

Šetření prognóz makroekonomického vývoje ČR

Cílem šetření makroekonomických prognóz (tzv. Kolokvia), které provádí MF ČR, je zjistit názor relevantních institucí na budoucí vývoj české ekonomiky a vyhodnotit základní tendence, s nimiž zúčastněné instituce ve svých předpovědích počítají. Výsledky 49. Kolokvia, které se konalo v květnu 2020, vycházejí z předpovědí 13 institucí (Ministerstvo financí; Ministerstvo průmyslu a obchodu; Ministerstvo práce a sociálních věcí; Česká národní banka; Akcenta CZ; Československá obchodní banka; Deloitte Czech Republic; Generali Investments CEE, investiční společnost; Institut ekonomických studií, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy; Komerční banka; Raiffeisenbank; Svaz průmyslu a dopravy ČR; UniCredit Bank). Pro větší reprezentativnost šetření k nim byly přiřazeny prognózy Evropské komise (European Economic Forecast z května 2020) a Mezinárodního měnového fondu (World Economic Outlook z dubna 2020).

V kvalitativní rovině jsou základní tendence vývoje v letech 2020–2023, s nimiž MF ČR počítá v aktuální Makroekonomické predikci (duben 2020), s průměrnou prognózou konzistentní. Pokud jde o kvantifikaci očekávaného vývoje, počítá MF ČR ve srovnání s průměrem prognóz s nižším poklesem ekonomiky v roce 2020, na druhou stranu ale očekává pomalejší růst v roce 2021. Citelně se zde projevuje skutečnost, že z prognóz zahrnutých do šetření je predikce MF ČR tou nejstarší. U předpovědí pro roky 2022 a 2023, které jsou chápány jako indikativní výhled, je srovnání komplikováno skutečností, že prognózy zúčastněných institucí v řadě případů toto období nepokrývají (celé období 2020–2023 pokrývají, alespoň u některých ukazatelů, předpovědi 7 institucí). Shrnutí základních ukazatelů a aktuální predikce MF ČR uvádí tabulky 1 a 2.

Hlavní očekávané tendence makroekonomického vývoje v letech 2020 a 2021 lze shrnout takto:

- Ekonomika je citelně zasažena pandemií koronaviru a opatřeními přijatými k omezení šíření nákazy. Respondenti šetření v průměru počítají s propadem HDP o 7,6 % v roce 2020, který by měl být v roce 2021 následován růstem ekonomiky o 5,8 %. S výjimkou spotřeby sektoru vládních institucí by letos měly klesnout všechny složky domácí poptávky a i saldo zahraničního obchodu by mělo k vývoji HDP přispívat negativně. K oživení v příštím roce by měla přispět domácí i zahraniční poptávka.
- Podle průměru prognóz zúčastněných institucí by míra inflace měla letos dosáhnout 2,7 %, v roce 2021 by pak v průměru měla činit 1,6 %. Výrazně protiinflačně by letos měl působit propad ceny ropy a oslabení domácí poptávky v prostředí záporné mezery výstupu, citelné zvýšení jednotkových nákladů práce a slabší kurz koruny by ale na spotřebitelské ceny měly působit opačným směrem.
- Trh práce bude významně ovlivněn pandemií koronaviru. Instituce v průměru počítají s nárůstem míry nezaměstnanosti z 2,0 % v roce 2019 na 4,1 % v roce 2020. V příštím roce by pak míra nezaměstnanosti měla na této úrovni setrvat. Zaměstnanost by letos mohla klesnout o 1,9 %, v roce 2021 by podle průměru prognóz měla stagnovat. Výraznějšímu dopadu hlubokého propadu ekonomiky na trh práce by kromě vládních opatření na udržení zaměstnanosti měl bránit mj. rekordní počet volných pracovních míst v období před propuknutím pandemie nebo vysoký počet zaměstnaných cizinců, které by firmy mohly propouštět přednostně.
- Instituce v průměru očekávají, že se růst objemu mezd a platů ze 7,1 % v roce 2019 letos citelně zpomalí na 1,6 %. V roce 2021 by již růst výdělků mohl zrychlit na 3,2 %.
- Pro roky 2020 a 2021 respondenti v průměru počítají s mírným schodkem běžného účtu platební bilance ve výši 1,2 % HDP, resp. 0,2 % HDP.

Tabulka 1: Výsledky šetření na roky 2020 a 2021

		2020					MF ČR	2021					MF ČR
		min.	P25	průměr	P75	max.		min.	P25	průměr	P75	max.	
<i>Předpoklady</i>													
HDP zemí EA19	reálný růst v %	-13,0	-8,8	-8,2	-6,8	-5,7	-5,7	2,9	4,7	6,2	7,5	11,0	2,9
Cena ropy Brent	USD/barel	31	37	38	39	41	38	38	40	43	45	55	40
3M PRIBOR	průměr v %	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	0,8	0,2	0,4	0,6	0,7	1,1	0,3
Výnos do spl. 10R st. dluhopisů	průměr v %	1,1	1,1	1,4	1,6	1,8	1,5	0,5	1,0	1,4	1,8	2,2	1,5
Měnový kurz CZK/EUR		26,3	26,4	26,7	26,9	27,0	26,5	25,0	25,8	26,2	26,5	27,5	26,2
Měnový kurz USD/EUR		1,08	1,09	1,10	1,11	1,13	1,10	1,09	1,09	1,12	1,14	1,21	1,09
<i>Hlavní indikátory</i>													
Hrubý domácí produkt	reálný růst v %	-11,0	-7,9	-7,6	-6,5	-5,6	-5,6	3,1	4,2	5,8	7,0	9,7	3,1
Příspěvek změny zásob	p. b.	-1,1	-1,0	-0,5	-0,1	0,0	-0,8	0,0	0,0	0,4	0,7	0,9	0,8
Příspěvek zahr. obchodu	p. b.	-5,4	-2,8	-2,2	-1,2	-0,9	-1,2	0,3	0,7	1,4	2,0	4,3	0,7
Spotřeba domácností	reálný růst v %	-15,3	-4,8	-4,8	-2,8	-1,3	-1,5	0,8	2,6	4,1	4,1	12,5	0,8
Spotřeba vládních institucí	reálný růst v %	2,0	2,7	4,7	5,7	12,3	2,6	-5,4	2,0	1,8	2,8	4,8	2,0
Tvorba hrubého fixního kapitálu	reálný růst v %	-20,0	-14,9	-14,0	-12,5	-9,8	-13,6	3,0	4,1	6,3	8,1	9,6	3,2
Deflátor HDP	růst v %	1,4	3,0	3,1	3,3	4,1	3,7	1,0	1,6	1,8	1,8	2,9	1,4
Průměrná míra inflace	v %	2,1	2,5	2,7	2,8	3,4	3,2	0,2	1,4	1,6	1,9	2,5	1,6
Zaměstnanost (VŠPS)	růst v %	-3,2	-2,0	-1,9	-1,2	-0,6	-1,2	-1,1	-1,0	0,0	0,4	1,5	0,2
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	v %	3,0	3,3	4,1	4,3	7,5	3,3	3,1	3,5	4,1	4,7	6,0	3,5
Objem mezd a platů	nom. růst v %	-0,1	0,6	1,6	2,7	3,2	2,6	0,8	2,5	3,2	4,4	4,8	0,8
Saldo běžného účtu	v % HDP	-2,6	-2,1	-1,2	-0,6	0,5	0,2	-1,6	-0,9	-0,2	0,3	1,0	0,3

Pozn.: Údaje ve sloupci P25 (P75) odpovídají 1. (3.) kvartilu vzorku prognóz pro daný ukazatel.

Zdroj: Respondenti šetření. Výpočty MF ČR.

Tabulka 2: Výsledky šetření na roky 2022 a 2023

		2022				MF ČR	2023				MF ČR
		min.	průměr	max.	min.		průměr	max.			
<i>Předpoklady</i>											
HDP zemí EA19	reálný růst v %	1,1	1,6	2,2	2,1	1,1	1,4	1,7	1,3		
Cena ropy Brent	USD/barel	41	52	64	43	42	50	59	46		
3M PRIBOR	průměr v %	0,3	0,8	1,4	0,7	0,7	1,4	2,4	0,7		
Výnos do spl. 10R st. dluhopisů	průměr v %	0,9	1,6	2,8	1,5	1,5	2,0	3,2	1,5		
Měnový kurz CZK/EUR		24,4	25,1	25,7	25,5	24,0	24,6	25,2	24,8		
Měnový kurz USD/EUR		1,08	1,16	1,27	1,09	1,06	1,18	1,32	1,09		
<i>Hlavní indikátory</i>											
Hrubý domácí produkt	reálný růst v %	1,7	2,5	3,0	1,9	0,7	2,3	3,1	1,8		
Příspěvek změny zásob	p. b.	-0,4	-0,2	0,0	0,0	-0,4	-0,1	0,0	0,0		
Příspěvek zahr. obchodu	p. b.	0,2	0,3	0,6	0,2	-0,4	0,0	0,5	-0,4		
Spotřeba domácností	reálný růst v %	1,6	2,8	4,7	1,6	1,8	2,6	4,2	2,0		
Spotřeba vládních institucí	reálný růst v %	-5,1	0,7	2,6	2,0	1,2	1,7	2,1	2,1		
Tvorba hrubého fixního kapitálu	reálný růst v %	2,4	3,8	5,2	2,4	0,7	2,8	4,3	3,6		
Deflátor HDP	růst v %	0,9	1,6	2,0	1,9	1,3	2,0	2,7	2,0		
Průměrná míra inflace	v %	1,7	2,0	2,2	2,0	1,2	1,9	2,3	2,0		
Zaměstnanost (VŠPS)	růst v %	-0,2	0,4	1,0	0,2	0,1	0,5	1,0	0,1		
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	v %	2,6	3,2	3,8	3,5	2,5	3,0	3,5	3,5		
Objem mezd a platů	nom. růst v %	2,9	4,7	8,0	2,9	3,5	5,7	7,1	3,5		
Saldo běžného účtu	v % HDP	-1,0	-0,1	1,0	0,4	-1,1	0,0	1,0	0,0		

Zdroj: Respondenti šetření. Výpočty MF ČR.

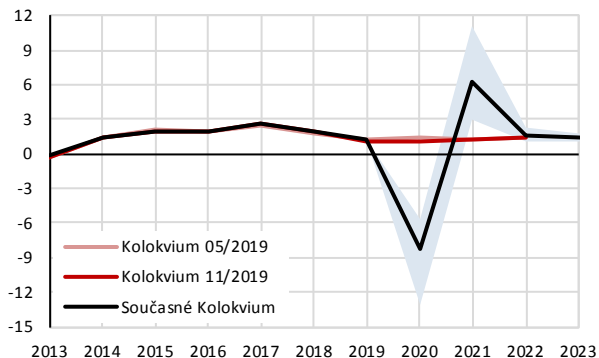
Přehled ukazatelů

Grafické znázornění minulého a předpokládaného vývoje jednotlivých ukazatelů zachycují grafy 1–18. Pro porovnání jsou zahrnuty i konsensuální předpovědi dvou předchozích Kolokvií. Krajní prognózy ukazatelů (sloupce min. a max. v tabulkách 1 a 2) tvoří hranice zvýrazněné oblasti.

Graf 1: Hrubý domácí produkt zemí EA19

reálný růst v %

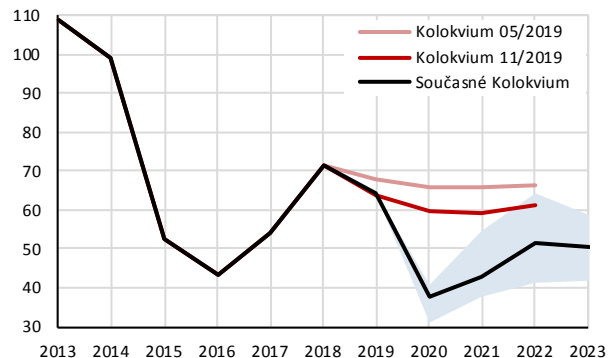
Rekordně hluboký propad ekonomické aktivity v eurozóně

Graf 2: Cena ropy Brent

v USD/barel

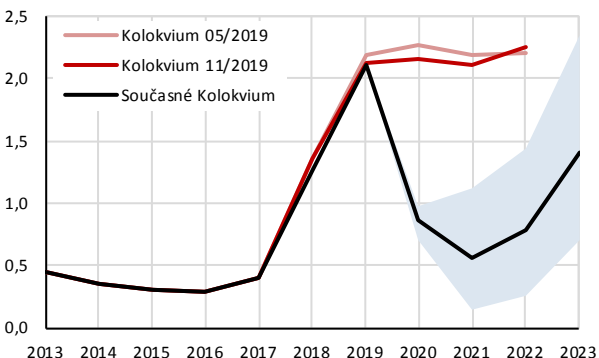
Pokles průměrné ceny ropy pod 40 USD/barel, poté mírný růst

Graf 3: 3M PRIBOR

v %, průměr období

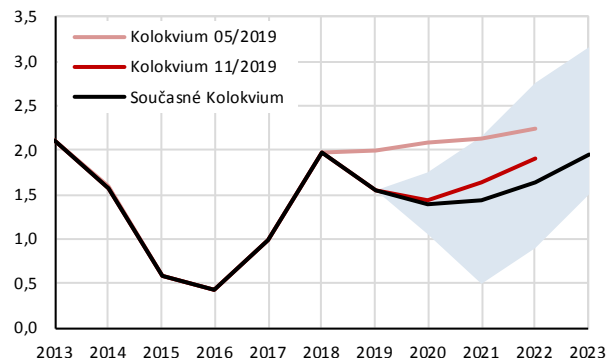
Růst krátkodobých sazeb až v roce 2022

Graf 4: Výnos do splatnosti 10R státních dluhopisů

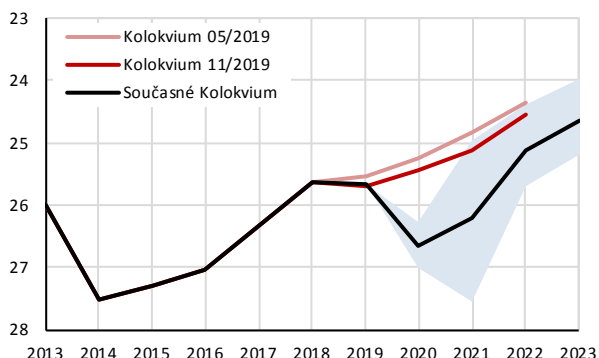
v %, průměr období

Dlouhodobé úrokové sazby v letech 2020–21 stabilní pod 1,5 %

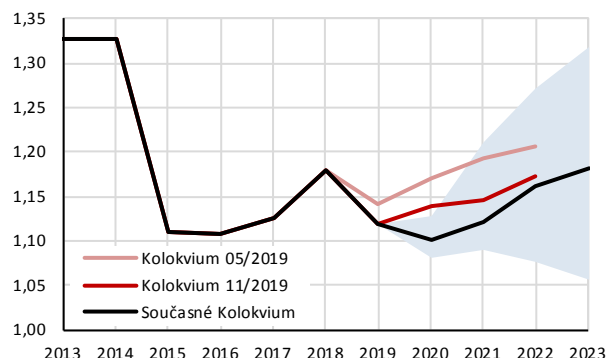
Graf 5: Měnový kurz CZK/EUR

Po oslabení v roce 2020 obnovení apreciačního trendu koruny

Graf 6: Měnový kurz USD/EUR

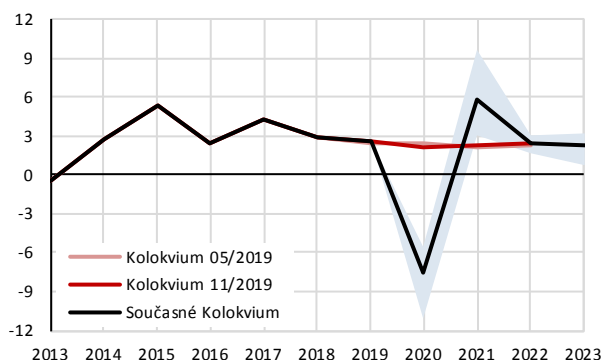
Euro by vůči dolaru mělo pozvolna posilovat

Graf 7: Hrubý domácí produkt

reálný růst v %

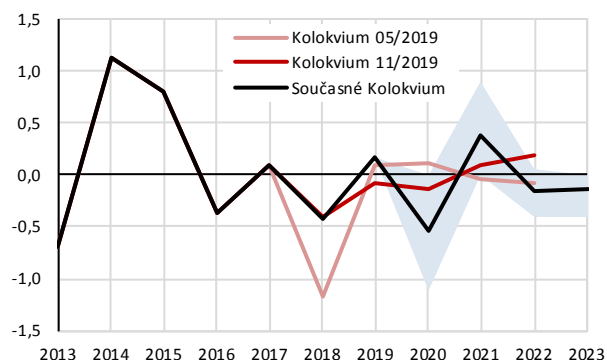
Propad ekonomiky v roce 2020 následován silným oživením

Graf 8: Příspěvek změny zásob k růstu HDP

v procentních bodech

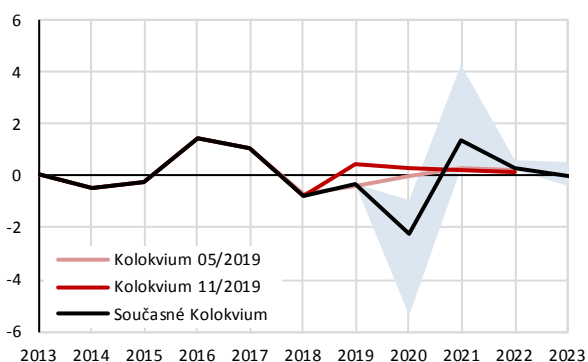
Letos očekáván pokles zásob, v roce 2021 jejich obnovování

Graf 9: Příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP

v procentních bodech

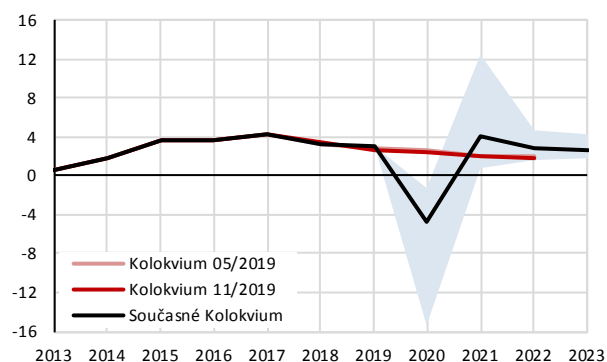
Čisté vývozy budou odrážet vývoj zahraniční poptávky a investic

Graf 10: Spotřeba domácností

reálný růst v %

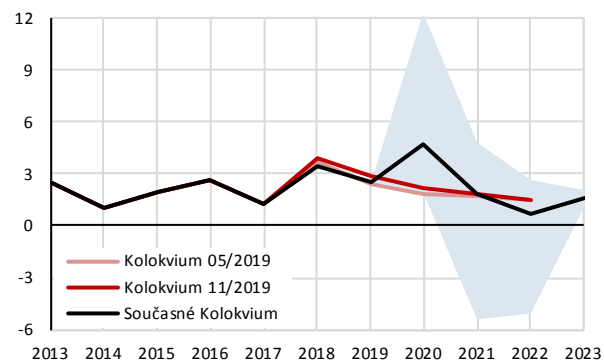
Nejhlubší pokles spotřeby domácností v historii samostatné ČR

Graf 11: Spotřeba vládních institucí

reálný růst v %

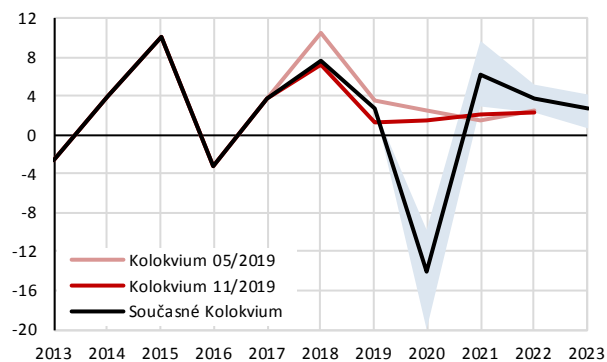
Zvýšená spotřeba vládního sektoru kvůli boji proti koronaviru

Graf 12: Tvorba hrubého fixního kapitálu

reálný růst v %

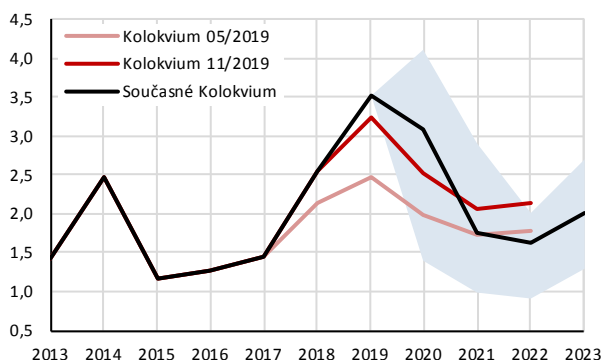
Hluboký propad investiční aktivity

Graf 13: Deflátor HDP

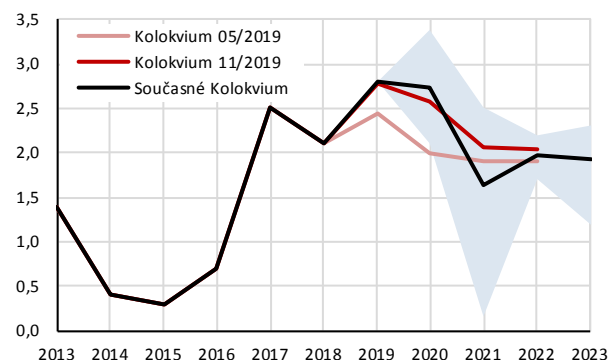
růst v %

V roce 2021 zpomalení růstu deflátoru HDP pod 2 %

Graf 14: Průměrná míra inflace

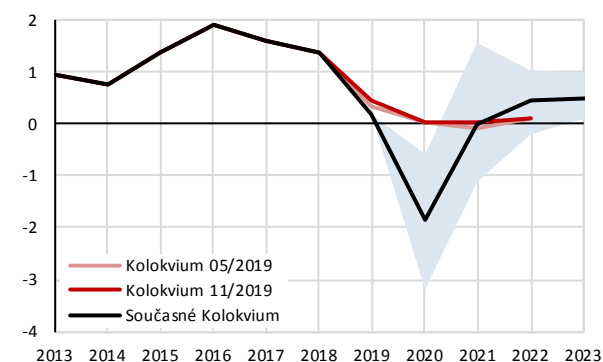
v %

Střednědobá inflační očekávání ukotvena poblíž cíle ČNB

Graf 15: Zaměstnanost (VŠPS)

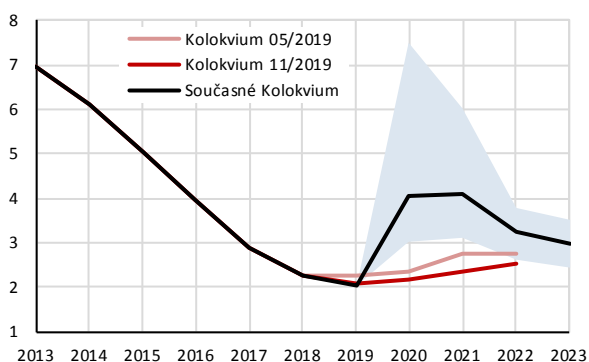
růst v %

Pokles zaměstnanosti, mírné zvýšení až v letech 2022–23

Graf 16: Míra nezaměstnanosti (VŠPS)

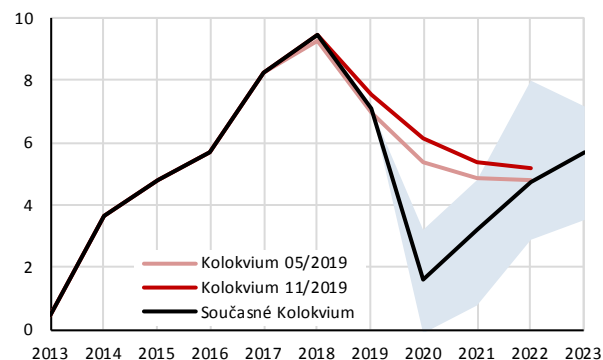
v %

Míra nezaměstnanosti v letech 2020 a 2021 nepatrně nad 4 %

Graf 17: Mzdy a platy (domácí koncept)

nominální růst v %

Obnovování dynamiky objemu mezd a platů po výrazném zpomalení

Graf 18: Běžný účet platební bilance

v % HDP

Postupné snižování mírného schodku na běžném účtu

